

Studie halen in 10 jaar

Jojoënd tussen onderwijsministers van heden en verleden

Nieuwe voorstellen zijn er gedaan door minister Hermans om de prestatiedruk die er op studenten ligt wat te verlichten. Deze voorstellen staan in sterk contrast met het beleid van zijn voorganger minister Ritzen. Hoeveel verschillende ministers hebben de afgelopen jaren al gestoeid met het (onderwijs-)financieringssysteem en hoeveel gaan er nog komen? De veranderingen gaan sneller dan welke modetrend ook.

De onderwijsjojo is momenteel in handen van minister Hermans, zit in de opgaande beweging en overwint op dit ogenblik elke tegenwerkende kracht. Afgelopen maand maakte de minister zijn nieuwe plannen bekend in het kader van de 'flexibele studiefinanciering'. Een mooi plan, maar is dit plan niet net zo onhaalbaar als het behouden van dit plan voor de

komende tien jaar? De studiefinanciering is de nieuwe jojo geworden van het studiesysteem.

Modetrend

De afgelopen jaren laat iedere onderwijsminister een behoorlijke erfenis achter als het gaat om regelgeving over het recht en de duur op de studiefinanciering. *(vervolg op blz. 6)*

Morele verloedering?

Onder de kop 'Stop de morele verloedering van het hbo' wordt Willem Helfferich in het HBO-Journaal geciteerd met de mededeling dat, door de druk van de bekostigingswijze van het hbo, docenten gedwongen worden door hun leidinggevende of door studenten voldoende uit te delen voor vakken die niet voldoende behaald zijn. En dat zou dan vooral in de eindfase van de opleiding plaatsvinden.

Willem Helfferich is volgens het artikel in het HBO-Journaal al tien jaar docent bij de opleiding chemische technologie van de Hogeschool van Utrecht en hij kent de druk daar kenmerkend uit eigen ervaring. Verder zegt hij dat hij, voordat hij naar Utrecht kwam, werkte bij de Technische Hogeschool Rijswijk en de Haagse Hogeschool, waarmee geïmpliceerd wordt dat ook op de TH Rijswijk zulke praktijken plaatsvinden. *(vervolg op blz. 4)*

TBK-lichting '97 even terug op school

Op vrijdagavond 26 maart kwamen ongeveer veertig oud-TBK-studenten even terug naar school om herinneringen op te halen aan 'toen'. Dit deden zij met zo'n tien personeelsleden van de studierichting Technische Bedrijfskunde. Plaats van samenkomst: de nieuwe NOVA-soosruimte. Onderwerpen van gesprek: TBK toen en nu, de partners en - ja, vooral dat laatste - de carrière. Met een speciaal woord van dank voor initiatiefnemers Patrick Hugens (op de foto tweede van links), Jeroen de Knecht (derde van links), Monique Pietersma en Herman Quakkelsteijn (zie interview pagina 8). Naast Patrick en Jeroen op de foto: Sander Dekker (uiterst links) en oud-student/sponsor Edo Kruidering (uiterst rechts). (Foto: Grada Vermin)

- 3 Student is geen consument, maar klant en medewerker
- 5 Cursus TH Rijswijk: Bedrijfsprocessen organiseren
- 6 Mening van studenten telt
- 7 Werk en vakantie in Zuid-Afrika

MEDEDELINGEN

Personeel

In dienst

Ferdi Panebianco
(medewerker facilitaire dienst)
Meclin Looijs-Hoekstra
(secretariaatsmedewerker
Elektrotechniek/Technische Natuurkunde)

Uit dienst

Patty Warnau

Novalender

Elke dinsdag sport en film.

vr. 23/4: Feest met Jane Doe
(21.00 uur)
di. 11/5: Sollicitatietraining Polec
(15.00 uur)
wo. 12/5: Cabaret (20.00 uur)

Personeelsdag 1999

Nog een paar nachten slapen en dan is het zover! Dinsdag 20 april - heel, heel vroeg - vertrekken we met de HSS vanuit Hoek van Holland voor ons personeelsuitje naar Engeland, Colchester. Hopelijk wordt er niemand zeeziek!

COLOFON

TéHaèR-Info!, het informatiebulletin van de TH Rijswijk verschijnt acht maal per jaar (in september, oktober, november, december, februari, maart, april en mei) in een oplage van 2500. Het wordt verspreid onder studenten, afgestudeerden, personeelsleden en stagebedrijven.

Hoofdredactie:
Irma Gosliga

Redactie:
personeelsleden:
Frans Bouts, Sandra Duijndam,
Corine van Kaam, Erik Kruiders,
Grada Vermin, Paul Witte
studenten:
Remco Claij, Steven Schuurman

Eindredactie:
Mirca Groenen

Fotoredactie:
Paul Witte

E-mail: redactie@thrijswijk.nl

Contactpersoon adverteerders:
PR & Voorlichting
Telefoon: (070) 3401 542

Grafische vormgeving, lay-out en druk:
Rob Hagman, Repro TH Rijswijk

Adres:
R.-K. Technische Hogeschool Rijswijk,
Lange Kleiweg 4, 2288 GK Rijswijk
Telefoon: (070) 3401 500
Telefax: (070) 3192 406
E-mail: info@thrijswijk.nl
Internet: <http://www.thrijswijk.nl>

DEADLINE KOPIJ nummer 8 29 april 1999

maakte een opluchting voelbaar. Arbo en Topjaar schudden elkaar gebroederlijk de hand en constateerden dat men elkaar in ieder geval weer wat beter had leren kennen op het gebied van de sterke en zwakke kanten. Kortom: Het is een TOPweek geweest. Namens alle toppers willen wij Marlene, Maresa, Johan, Ruud en Ton bedanken voor de gezelligheid en hun onvermoeibare optimisme tijdens deze onvergetelijke week.

(De activiteitencommissie Topjaar Management 1998-1999)

Werkweek Huddersfield, Topjaar Management

See ya! (Don't wanna be ya!)

Wekenlang hebben we ernaar uitgekeken: onze welverdiende studieweek naar Engeland. Zaterdag 6 maart 1999 was het eindelijk zo ver. Om kwart over drie vertrok de bus halfvol studenten in geel-blauwe jassen vanuit Delft om op Rotterdam Centraal te worden aangevuld met de rest van de gesponsorde studenten.

Er volgde een reeks van intensieve collegedagen die ons vooral zwaar vielen door de verplichtingen die ons 's avonds nog werden opgelegd. Iedere avond stonden we weer met tegenzin in de miezel te wachten bij de bushalte om ons met z'n zestigen in de bus te hijsen en voor één pond naar het uitgaansleven van Huddersfield te laten vervoeren. Nadat we alle pinautomaten die het stadje rijk was, hadden overbelast met de vraag of ons saldo nog toereikend was, begaven we ons op maandagavond naar de kerk. Dat deze kerk was omgebouwd tot een discotheek, Eden genaamd, is een detail. Gelukkig gaan alle discotheken in Engeland om twee uur dicht, zodat we weer op tijd naar het hotel mochten. Daar moest natuurlijk wel even worden nagepraat. Het zal duidelijk zijn dat de colleges overdag stukken boeiender waren. Drie dagen lang hebben we ademloos, soms zelfs gedachteloos zitten luisteren naar de interessante verhalen op het gebied van Entrepreneurship, Change en Teambuilding van de Engelse docenten.

Strategisch inzicht

Woensdag was een dag vol competitie. Eerst de egg-race waarbij fanatiek de mooiste racemobielen in elkaar werden gezet die vervolgens niet allemaal even effectief bleken te werken, maar dat terzijde. Vervolgens de voetbalwedstrijd, waarbij wij gehuld in onze teamkleuren blauw en geel probeerden onze idolen naar de overwinning op de Engelsen te schreeuwen. Tevergeefs, maar daar praten we verder niet over. Nee, dan de fantastische wedstrijd tegen de studenten van Integraal ARBO-Management. Lange tijd bleef de stand één tegen één, totdat onze coach op het magnifieke idee kwam om zichzelf in te zetten in de strijd tegen de Arbo'ers. En ja hoor, in zijn vijf minuten durende optreden wist de onverslaanbare Johan de Meza, gesterkt door het juichende publiek en een voorzet van een teamgenoot met geweldig strategisch inzicht, in een strakke streep het winnende doelpunt te zetten. Vreugde alom, waarna de scheidsrechter vriendelijk werd verzocht het eindsignaal te laten horen. Dat verlossende geluid

Student is geen consument, maar klant en medewerker

Sinds 1 december jl. is bij de afdeling Elektrotechniek een nieuw hoofd studierichting benoemd, weliswaar vooralsnog tijdelijk, maar de redactie van TéHaèR-Info! vond het toch tijd worden om deze persoon aan het publiek voor te stellen. Iraj Khaksar (spreek uit: Irasj Gaksar), alleen voor zijn naam al een interview waard. Wie is hij, waar komt hij vandaan en wat gaat hij doen?

"Ik ben geboren in een klein dorpje in Koerdistan (Iran). Na mijn studie Elektrotechniek heb ik van alles gedaan. Zo heb ik damesschoenen verkocht, aluminium deuren gemaakt, maar ook diverse bedrijven geleid. Omdat ik politiek actief was, moest ik voortdurend op mijn hoede

(Foto: Paul Witte)

zijn en om de paar maanden weer verkassen. Begin jaren '80 ben ik uit Iran gevlucht, heb een jaar in de bergen van Koerdistan doorgebracht en uiteindelijk ben ik in september '84 vanuit Turkije door een groep Nederlanders hier naartoe gebracht."

Loopbaan

"In Nederland heb ik me snel de taal eigen gemaakt en vervolgens in één jaar de avond-hts afgerond. Ik heb onder meer bij DSM gewerkt, maar een kantoorbaan was ik al snel zat. Voor mij lag de uitdaging juist in het kunnen communiceren met anderen. Zodoende ben ik zeven jaar geleden bij de Hogeschool van Amsterdam gaan werken. Daar heb ik lesgegeven op het gebied van Energietechniek. Ik ben echter niet iemand die gauw genoeg met iets neemt

en wilde meer doen dan alleen lesgeven. Ik werd daarom als leerplancoördinator aangesteld en heb diverse projecten geleid, waarbij ik me onder andere bezighield met onderwijsvernieuwing. Ook werd ik als adviseur uitgeleend aan externe instanties, totdat ik deze vacature voor hoofd studierichting onder ogen kreeg. Voor mij betekent dit weer een nieuwe uitdaging."

Missie

"Mijn eigenlijke opdracht hier is de onderwijsvernieuwing binnen Elektrotechniek nieuw leven in te blazen. Daar probeer ik althans een begin mee te maken. Kijk, de TH Rijswijk vormt als het ware een brug tussen aankomende studenten en bedrijven. Wij zijn dan een soort intermediair tussen deze twee groepen. Onze primaire doelgroep is de student. Voor mij is de student geen consument van wat wij ze allemaal voorschotelen, maar een klant en tegelijkertijd ook een medewerker van de school. Door betrokken te worden bij het onderwijs, kunnen studenten de opleiding voor henzelf

Je kunt alleen dan een goed team worden, als je ruzie durft te maken in de wetenschap dat je van elkaar houdt

aantrekkelijk maken en er nog meer uithalen. Wij moeten als het ware met z'n allen één team worden. Om dit te kunnen bereiken, moet de communicatie verbeteren, zowel top-down als bottom-up (het klinkt een

beetje gemaakt, maar daar geloof ik toch in). Volgens mij moeten wij elkaar durven aanspreken op onze professionaliteit. Je kunt alleen dan een goed team worden, als je ruzie durft te maken in de wetenschap dat je van elkaar houdt.

En mijn missie? Weer een gemaakt woord. Laat ik maar zeggen dat ik me de komende periode wil inzetten voor het bereiken van wat ik net gezegd heb."

(Sandra Duijndam)

Steven Schuurman zit in de eindfase van de studierichting Elektrotechniek. Momenteel loopt hij stage. Wat gaat er allemaal in z'n hoofd om?

Werk aan de winkel

Ik vraag me nu echt af waar ik me al die tijd druk over heb gemaakt. Het is zeker niet makkelijk, maar je kan en weet meer dan je denkt. Niet te geloven, net een paar weken stage gelopen en ik begin al net zo te klinken als al die mensen waarmee ik erover gesproken heb. Ik zal er wat meer over vertellen. Ik werk op de TU Delft, bij DIMES. Dit staat voor Delft Institute of Microelectronics and Submicron Technology, klinkt best stoer, niet? Ik hoor nu een paar mensen denken: wat heb jij daar in vredesnaam te zoeken? Nou, weinig dus, maar ik doe toch m'n best er wat van te maken. Nee gekheid, ik onderzoek de mogelijkheid een geïntegreerde acceleratiesensor te maken. Leuk ja, dat is het zeker, maar het valt niet mee. Ik wist namelijk evenveel over accelerometers als Prins Claus over Shaolin Kempo Karate en dat kan nooit veel zijn! Inmiddels heb ik me een beetje in het onderwerp verdiept en als ik over vuurwerk praat, zou je al bijna zeggen dat ik er verstand van had. Het begint nu ook wel te komen, maar ik weet nog niet waar ik de klok heb horen luiden en de klepel ben ik ook steeds kwijt. Gelukkig heb ik een zeer kundig begeleider, die mij leidt als een ware herder. Zo af en toe mag ik zelfs los lopen, maar meestal moet ik wel aangeliind blijven. Ik heb ook een kantoor; dat is trouwens wel echt super: eigen pc, eigen laserprinter, eigen bureau, eigen telefoon en eigen kamergenoot, die zat overigens bij het pakket en heb ik dus niet zelf uit mogen zoeken. Kortom, ik heb het prima naar m'n zin en het niveau daalt weer, dus ik hou er maar mee op. De groeten en ik laat het wel weten als er iets spannends gebeurt.

Post uit de States

Edgar Kooijman, oud-student Technische Natuurkunde aan de TH Rijswijk, is onze vaste verslaggever uit de States. In TêHaèR-Info! doet hij vanuit de Kent State University regelmatig verslag van zijn belevenissen in de VS.

Werkzaamheden van een TA (Teaching Assistant)

Om hier in de States mijn studie te kunnen betalen, werk ik als student-assistent voor de faculteit Natuurkunde. In het begin van elk semester worden de roosters met lestaken uitgedeeld. Helemaal een Russische roulette is het niet, maar zeker van je taak ben je pas als de eerste weken voorbij zijn. Maar goed, dat is nu eenmaal de dynamiek van een roosterbureau.

Zo moest ik vorig semester een practicum Computer Hardware verzorgen. Dat kwam mooi uit, omdat het nogal dicht bij mijn achtergrond Technische Natuurkunde ligt; en het is in ieder geval een stuk leuker dan het nakijken van huiswerk. Dit semester had ik dan ook aangegeven dit practicum weer te willen begeleiden. Het is mij goed bevallen, ik kende het lab en hoefde niet veel meer voor te bereiden. Maar naast dit practicum kreeg ik deze keer nog een extra taak toebedeeld. Nou ja extra, in plaats van

drie sessies geef ik er nu maar twee, dus moest er iets anders bijkomen. Mijn medestudenten zouden me anders raar hebben aangekeken. We moeten immers allemaal zo'n 20 uur per week werken. Zodoende ben ik nu ook verantwoordelijk voor de telescoop ('scoop'). De universiteit heeft namelijk een planetarium en een observatorium ('observatory'), hoewel er geen officiële afstudeer-richting astronomy op Kent gegeven wordt. Waar de scoop dan wel voor gebruikt wordt, kun je hieronder lezen.

De observatory hier in Kent is door de faculteit Natuurkunde zelf gebouwd, maar de telescoop (een 12 inch) is aangeschaft met behulp van een gift van NASA en de faculteit Onderwijskunde van Kent. Het oorspronkelijke doel van de telescoop was om foto's op het internet te plaatsen en deze beschikbaar te stellen aan basisscholen en middelbare scholen in de regio én hierdoor de scholieren op een interactieve

manier met ruimte en wetenschap in contact te brengen. Naast dit ietwat prestigieuze doel wordt de telescoop ook door de natuurkundeafdeling gebruikt ter ondersteuning van de eerstejaars natuurkundevakken als 'Seven Ideas That Shook The Universe' en 'College Physics I and II'. Momenteel wordt er hard gewerkt om de 12 inch scoop voor dit doel gereed te krijgen. Elke vrijdagavond, als het helder is, is het mijn taak studenten (en niet-studenten) planeten, de maan en gaswolken (nebulae) te laten zien. Dit doe ik met behulp van een manual 8 inch telescoop. Zo komt het dat je mij op een heldere vrijdagavond in de observatory hier in Kent kunt aantreffen. Momenteel zijn zeer vroeg op de avond Venus en Saturnus goed zichtbaar. Vooral de ringen van Saturnus zijn indrukwekkend. En ook de Orion nebulae in de grote beer is heel goed te zien. Daarnaast wijs ik ook de zichtbare sterrenbeelden en andere interessante objecten aan die wat minder goed door de telescoop te zien zijn. Een ster blijft immers maar een puntje licht. Al met al een zeer interessante opdracht en nog educatief ook. Ik had het dit semester niet beter kunnen treffen.

(vervolg van blz. 1)

Opleidingscommissie

Het klopt dat Willem Helfferich zo'n tien jaar geleden bij ons kort in dienst is geweest. Hij was een jaar Hoofd Onderwijs. Met die functie had hij veel van de taken die nu verspreid zijn over de hoofden van de studierichtingen en het hoofd van de onderwijsdienst. Zelf had hij geen onderwijsgevende taken, dus er kan geen sprake van zijn geweest dat hij als docent onder druk is gezet om te sjoemelen met cijfers. Of hij destijds zelf docenten onder druk heeft gezet, weet hij natuurlijk zelf het beste, maar is ons - uit navraag bij docenten die hem destijds hebben gekend - niet gebleken.

Aan het eind van dat jaar is zijn contract door het bestuur (onder druk van het personeel en met medewerking van de MR) niet verlengd. Dat was allemaal nog voor de invoering van de Wet op het Hoger onderwijs

en Wetenschappelijk onderzoek (WHW) en voor de invoering op de TH Rijswijk van een nieuw onderwijssysteem, waarbij onder andere verschillende propedeuses voor de diverse vooropleidingen opgezet zijn. Sinds die tijd is bij elke opleiding van de TH Rijswijk een opleidingscommissie ingesteld, waar de door Helfferich gesignaleerde ongelijke eisen voor studenten zeker aan de orde zouden komen als deze zich zouden voordoen.

Examencommissie

Bij de TH Rijswijk is de docent in samenspraak met collega's verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs in de afzonderlijke vakken en daar wordt hij of zij ook op afge-rekend. Van druk op de docent door leidinggevend is dus geen sprake. Afspraken tussen individuele studenten en docenten over cijfers zijn

uiteraard niet toegestaan. In bijzondere gevallen is de enige mogelijkheid tot het maken van afspraken met individuele studenten voor het goed afronden van de opleiding voorbehouden aan de (voorzitter van de) examencommissie. De examencommissie van een opleiding heeft namelijk de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de opleiding. De voorzitter van de examencommissie - het hoofd van de studierichting - wordt daarop afgerekend door het College van Bestuur.

Noch uit reacties van afgestudeerden en het bedrijfsleven noch uit externe visitaties blijkt dat er met de kwaliteit van de opleidingen van de TH Rijswijk iets mis is. Integendeel, iedereen weet wel beter...

(Paul van Zutphen, hoofd onderwijsdienst)

Metten en regelen ter optimalisatie van uw organisatie

Een hele mond vol, maar het gaat dan ook om een veelzijdige cursus die door een aantal docenten Werktuigbouwkunde en Technische Bedrijfskunde is ontwikkeld voor het bedrijfsleven. De cursus is bedoeld om de systeemtheorie van Prof. J. in 't Veld over te brengen en daarbij een stukje organisatieveranderkunde aan te snijden.

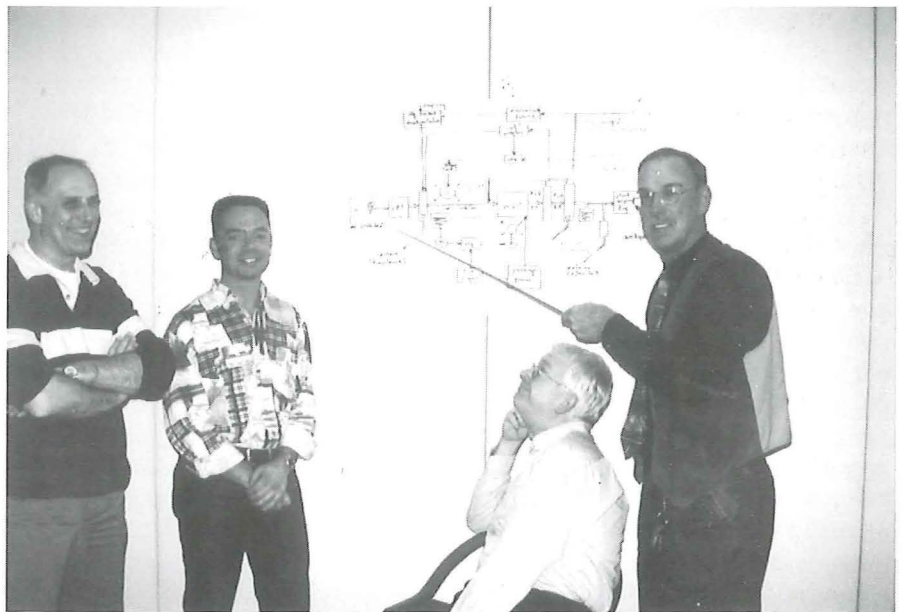
Systeemkunde is in feite een soort meet- en regeltechniek toegepast op bedrijfsprocessen. Het is een goed middel om overzicht te krijgen en een bedrijf te zien in processen en stromen. Bedrijfsprocessen worden in kaart gebracht zodanig dat eenvoudig is af te lezen waar en door wie er in een proces wordt gemeten en geregeld of waar juist niet. In de loop van de cursus gaan cursisten (deel)processen binnen hun eigen bedrijf bestuderen en krijgen inzicht in hoe die processen zijn geregeld. Als een proces in kaart is gebracht kunnen verbeterpunten worden besproken.

Begin februari is deze cursus voor de eerste maal gegeven aan een achttal cursisten van Fontijne Holland BV uit Vlaardingen. De gehele leiding van de afdeling Engineering nam deel aan de cursus. Op verzoek van Fontijne werd de cursus grotendeels in een hotel georganiseerd, er werd van de gelegenheid gebruikgemaakt om uit de dagelijkse sleur te komen en wat aan teambuilding te doen. Gezien de goede resultaten en tevredenheid die de cursisten te kennen gaven, kan hier met enige voldoening verslag worden gedaan van het verloop van de cursus.

Handvat voor communicatie

Na een eerste kennismaking van de cursisten met de cursusleiders werd het cursusprogramma ingeleid met het 'bierspel'. Hoewel de titel anders doet vermoeden, wordt dit spel zonder echt bier gespeeld. Met het spel simuleren de spelers een bierdistributiesysteem van de groothandel tot aan de klant en ziet men wat voor effect het bestelpatroon van iedere tussenhandelaar (speler) op

het systeem heeft. Chaos blijkt onder de gegeven spelomstandigheden moeilijk te voorkomen, telkens lopen de bestellingen uit de hand en kun-

Het op papier zetten van processen levert zinvolle discussies op. (Foto: Yde Bleeker)

nen niet alle handelaren bier meer leveren.

Na deze introductie werd begonnen met de theoretische onderbouwing van de cursus. De benodigde theorie werd verzorgd door de cursusleiders en een tweetal gastdocenten, wat de nodige afwisseling bracht.

Knelpunten boven tafel

Om uiteindelijk tot een aardig resultaat te komen, moest iedere dag wat theorie worden verwerkt en werden veel verschillende oefencases gedaan. Mede op verzoek van de cursisten is zoveel mogelijk tijd besteed aan de eigen bedrijfssituatie, waar het nodige over gediscussieerd moest worden. Met name de laatste twee dagen werd de discussie gestructureerder aan de hand van het ge-

leerde in de cursus. Er werden dan ook twee stevige voorstellen opgeleverd. Het ene voorstel beoogde de versoepeling van een stuk van het orderverwerkingsproces, het andere voorstel betrof het proces van gestructureerd beheren van informatie om meer hergebruik mogelijk te maken. Een mooi resultaat om intern bij het bedrijf aan verder te werken. Dit traject is dan ook vrijwel direct na de cursus door de cursisten opgestart. Systeemkunde heeft Fontijne een goed handvat geleverd om te com-

municeren over optimalisatie van (stukken) bedrijfsproces. De tijdsinvestering van vijf dagen is voor Fontijne zinvol geweest om de knelpunten goed boven tafel te krijgen en als groep hier de schouders onder te zetten. Dit is iets waar men in de dagelijkse gang van zaken binnen een bedrijf niet zo snel aan toekomt.

Dit was uiteraard ook voor de TH Rijswijk een zinvolle ervaring en een bevestiging dat de hogeschool het bedrijfsleven wat extra's kan bieden, naast studenten en ingenieurs. De TH Rijswijk wil dan ook zeker doorgaan met het ontwikkelen en verzorgen van cursussen voor het bedrijfsleven.

(Corine van Kaam)

Mening van studenten telt!

Hoewel ik al ruim tien jaar bij de Technische Hogeschool Rijswijk werk, zal ik mij toch even voorstellen. Ik ben Karin de Hilster-Macco en heb 'op diverse stoelen' in de instelling gezeten. Momenteel bekleed ik twee functies: vertrouwenspersoon (naast Anton van Hal) en stafmedewerker onderwijsdienst.

Je kunt een beroep doen op mij als *vertrouwenspersoon* wanneer je op school of op je stage- of afstudeer-adres geconfronteerd bent met ongewenst gedrag (bijvoorbeeld discriminatie, belediging, agressie, geweld of seksuele intimidatie). Je kunt ervan uitgaan dat je verhaal serieus door de vertrouwenspersoon wordt beluisterd en dat er samen gezocht wordt naar mogelijkheden om het ongewenste gedrag te laten ophouden.

Als *stafmedewerker onderwijsdienst* houd ik mij vooral bezig met evaluatie van het onderwijs. Al jaren vinden op de TH Rijswijk globale evaluaties plaats van de wijze waarop de onderwijsdelen worden gepresenteerd. Belangrijk voor de organisatie is erachter te komen of wij waarmaken wat wij beloven. Onze belangrijkste informatiebron is natuurlijk de groep studenten. Vandaar dat je nogal eens geconfronteerd wordt met

vragen naar je mening over het een en ander.

Resultaten snel beschikbaar

Het is de bedoeling, dat met ingang van februari 1999 alle onderwijsdelen globaal worden geëvalueerd. Inmiddels zijn de vragenlijsten zodanig ontwikkeld dat deze na invulling automatisch kunnen worden gescand. Hierdoor zijn er vrij snel resultaten beschikbaar, waarmee de betrokken docenten dan (in combinatie met bijvoorbeeld eigen ervaringen, rendementsgegevens en roostergegevens) kritisch naar hun eigen werk kunnen kijken. De resultaten kunnen een steun in de rug zijn om de werkwijze te continueren, maar ook aanleiding geven tot het aanbrengen van verbeteringen. Zo kunnen mede op basis van de enquêteresultaten de studiewijzers worden aangepast of het aantal sbu's worden bijgesteld. Ook worden soms nadere gesprekken gevoerd met groepjes studenten

en de docent en/of hoofd studierichting om erachter te komen waarom er studenten ontevreden zijn en welke oplossingsmogelijkheden er zijn om de meest efficiënte op korte termijn toe te passen (bijvoorbeeld een frequenter gebruik van een microfoon, een ander of aanvullend dictaat, andere werkvormen, meer actualiteit in de lesinhoud, meer interactie, een vragenuurtje of spreekuur).

Via de opleidingscommissie van je studierichting of de TèHaèR-Info! word je op de hoogte gebracht van de acties naar aanleiding van de mening van de studenten. Meedoen aan een enquête heeft altijd zin voor ons. Je draagt daarmee bij aan het behoud en de eventuele verbetering van ons onderwijs. Misschien merk je er op korte termijn niet altijd wat van, maar je bewijst op de lange termijn je (toekomstige) collega-studenten een dienst.

(Karin de Hilster-Macco, kamer 123, telefoon (070) 3401 528)

(vervolg van blz. 1)

Het sterk wisselende beleid van de verschillende onderwijsministers heeft er langzamerhand voor gezorgd dat half studierend Nederland niet meer weet in welk systeem hij of zij nu zit. Ook afgelopen februari kwam er weer een nieuw voorstel, dit keer in het kader van het plan 'flexibele studiefinanciering'. Dit plan houdt in dat een student tien jaar over zijn of haar studie mag doen. Wel blijft de regel dat elke hbo-student maar vier jaar recht heeft op studiefinanciering. De regelgeving komt mooi overeen met de modetrend van het 'jaartje naar het buitenland gaan'. Voor studenten die in hun eerste jaar niet de 21 studiepunten halen, zijn de consequenties ook niet meer zo drastisch. Het enige wat nu nog be-

langrijk is, is het behalen van je studie binnen tien jaar. Wanneer je dit niet doet moet je alsnog gaan betalen. Het komt er dus op neer dat de prestatiebeurs, zoals die de afgelopen jaren gelanceerd is, alweer aardig met beide benen op de grond terugkomt. Daarnaast wordt de leeftijdsgrens tot waarop je recht hebt op studiefinanciering opgeschroefd van 27 tot 30 jaar. Verder zal het waarschijnlijk mogelijk worden om honderd gulden per maand meer te lenen. Het is de bedoeling dat het systeem met al deze wijzigingen eenvoudiger en flexibeler gaat worden. Dit laatste is waarschijnlijk wel het geval, maar eenvoudiger? Hoe wordt het recht op de OV-kaart geregeld? Hoe wordt het collegegeld geregeld? En ga zo maar door. Voor al deze problemen moeten toch weer regels

gemaakt worden. En op elke regel is vast wel weer een uitzondering.

Meer duale opleidingen

De HBO-Raad en het ISO (Interstedelijk Studentenoverleg) reageren tot nu toe positief. De HBO-Raad ziet nog een voordeel van de flexibele studiefinanciering, namelijk de mogelijkheid om meer duale opleidingen op te zetten. Een duale opleiding is een prachtig woord voor afwisselend leren en werken. Een opleidingsmogelijkheid die steeds populairder aan het worden is. Met al deze en al zijn vorige plannen zal ook minister Hermans een eigen urntje krijgen om zijn studiefinancieringsvergoed in achter te laten en wie weet zullen zijn plannen langer geconserveerd blijven dan die van zijn voorgangers. *(Remco Claij)*

Werk en vakantie in Zuid-Afrika

Het 'Medefinancieringsprogramma voor Hoger Onderwijssamenwerking (MHO)' is een programma dat door de Nederlandse regering via Nuffic wordt uitgevoerd in twaalf landen, die allemaal op de zuidelijke continenten liggen. In elk van die twaalf landen is één instituut voor hoger onderwijs aangewezen. In totaal is met het MHO-programma zo'n drie miljoen gulden per jaar gemoeid.

In Zuid-Afrika gaat het om Technikon Northern Gauteng (TNG). Een Technikon is ongeveer te vergelijken met een hbo-instelling. Je kunt daar een korte opleiding volgen of een studie van vier jaar waarna je een getuigschrift krijgt dat overeenkomt met ons ingenieursgetuigschrift.

Op TNG lopen vijf projecten:

- Academic Staff Development, waarin docenten worden getraind om curricula te ontwikkelen via nieuwe methodes;
- Improvement of the Personnel Department, waarin de personeelsafdeling beter voor haar taak wordt uitgerust;
- Quality Assurance, waarin een systeem voor kwaliteitszorg wordt opgezet;
- Improvement of Information Technology;
- Middle Management Capacity Building, waarin getracht wordt het 'middle management' te upgraden.

Middle Management Capacity

In het kader van dit deelproject moeten ongeveer twintig middle managers projecten opzetten om hun afdelingen beter te laten functioneren.

Afgelopen september waren deze middle managers te gast bij verschillende afdelingen van hogescholen in Nederland, waaronder de TH Rijswijk, om gedurende een week te bekijken hoe de organisatie in elkaar zit. Na hun bezoek moesten de managers een projectplan schrijven en eind januari gingen de contactpersonen uit Nederland naar Zuid-Afrika om de projecten verder te begeleiden. Na afloop hiervan moesten de managers uit Nederland een consultancy-rapport schrijven over de afdeling van TNG waar ze op bezoek waren geweest.

Technikon Northern Gauteng

Technikon Northern Gauteng ligt midden in een township, 20 km ten noorden van Pretoria, dus ergens midden in Zuid-Afrika. Townships variëren van krottenwijken tot de betere buurten en er wonen alleen kleurlingen. Maar hoe zo'n township er ook uitziet, je kunt je er vanwege de veiligheid niet in wagen. Daarom werden we elke dag met een bus van ons hotel naar de Technikon vervoerd.

Ik was op TNG (een campus-Technikon) in de tweede week na aanvang van het studiejaar. De klaslokalen waren grotendeels leeg. Dat kwam omdat de rest van bijvoorbeeld de eerstejaars nog bezig was om de campus binnen te komen, zich in te schrijven of het collegegeld te betalen. (Als je je in wilt schrijven, ga je in een rij staan. Ben je na drie dagen aan de beurt, dan mag je niet mopperen.) Aangezien de studenten ondertussen geen slaapplek hadden, kun je je misschien voorstellen hoe groot de chaos was.

Overdag kon je op de campus redelijk veilig rondlopen. Dat kwam waarschijnlijk door de TNG-bordjes bij de ingang: verboden voor huisdieren en vuurwapens.

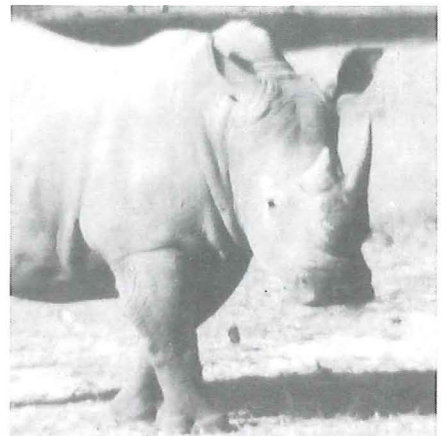
Problemen hoger onderwijs

De situatie in Zuid-Afrika is nu ongeveer vijf jaar 'genormaliseerd' na een periode van tweehonderd jaar waarin alles wat niet blank was werd onderdrukt. De achterstand in het onderwijs is dan ook gigantisch. In die vijf jaar is het aantal zwarte studenten op TNG gegroeid van 2500 naar 10.000. Daarnaast komen er nog veel meer problemen om de hoek kijken. Buitenlanders mogen niet aangenomen worden.

De motivatie van de studenten is te verwaarlozen: enige stimulans vanuit hun omgeving is afwezig en een baan na het afstuderen is erg onzeker. De enige baan die aantrekkelijk is, is in de politiek. Daar moet je echter kruiwagens voor hebben. Volgend studiejaar gaat een nieuwe wet voor het hoger onderwijs in. De hele organisatie moet op de schop. Maar ook het onderwijs zelf moet omgegooid worden. Zo moet het onderwijs 'outcome-based' worden, wat ongeveer te vergelijken is met probleemgestuurd. Momenteel wordt daar al op bescheiden manier mee geëxperimenteerd en de betrokken docenten zijn erg enthousiast.

Ook nog vakantie

Na een week werken heb ik er nog een week vakantie in de omgeving van Kaapstad aan vastgeknoopt. De ervaringen zijn zo overweldigend dat voor een beschrijving dit artikel veel te kort is. Je komt in een heel andere cultuur, waar je verschrikkelijk veel ervaringen opdoet. Anders dan in een normale vakantie spreek je ook echt met de mensen van het land dat je bezoekt. Nieuwsgierig geworden? Lees dan verder in de hogeschoolbladversie die op Internet staat: www.thrijswijk.nl. Kies in de hoofdmenubalk voor TéHaèR-Info en selecteer het aprilnummer. (Paul van Zutphen)

Tijdens de gamedrive vond ik de ontmoeting met enkele van de 'big five' (de olifant, de leeuw, de panter, de Zuid-Afrikaanse buffel en de neushoorn) tamelijk bedreigend. Vandaar de waarschuwing: "In die wildpark mag bezoekers nie die motor verlaat nie". (Foto: Paul van Zutphen)

Van marketingassistent naar integratiemanager

Op de werkplek van Herman Quakkelsteijn bij Röntgen Technische Dienst bv

Afstuderen en direct aan de slag bij het bedrijf waar je zojuist je afstudeeropdracht hebt afgerond. Dat lukte Herman Quakkelsteijn, bij velen beter bekend als Q. In juni 1997 - het ingenieursdiploma Technische Bedrijfskunde maar net op zak - kon hij beginnen als marketingassistent bij 'zijn afstudeerbedrijf': Röntgen Technische Dienst bv in Rotterdam. In een prachtige hoekkamer met uitzicht op de A13 en de overkomende vliegtuigen van vliegveld Zestienhoven, vertelt de negenentwintigjarige Herman over 'het' bedrijf, zijn werkzaamheden en ambities.

De 'core business' van Röntgen Technische Dienst bv (RTD) is het leveren van niet-destructieve onderzoeks- en inspectietechnieken in de nieuwbouw- en onderhoudsfase aan pijpleidingen in de petrochemie en de offshore-industrie. Herman licht toe: "RTD heeft bijvoorbeeld de zogenaamde Rotoscan-techniek ontwikkeld, een ultrasoon systeem waarmee lasnaden en pijpleidingen van buitenaf kunnen worden gecontroleerd. Vroeger werd dit met röntgenonderzoek gedaan; ultrasoon onderzoek is veel nauwkeuriger en er is geen hinder van straling. Omdat je de leiding niet beschadigt bij onderzoek of metingen, wordt dit een niet-destructieve techniek genoemd." In deze wereld van 'technology centers', 'Research & Development' en grote ingenieursprojecten over bijna de hele wereld, is het wel zo handig om een technische achtergrond te hebben. In Hermans geval een dubbele technische achtergrond, want voordat hij Technische Bedrijfskunde ging studeren aan de THR, had hij er al een mts-opleiding Werktuigbouwkunde op zitten.

Britse top-vijftig

Hermans activiteiten echter, liggen voornamelijk op het bedrijfskundige vlak. Het eerste half jaar bij RTD hield hij zich bezig met het opstellen van een internationaal businessplan. Aansluitend ging hij voor vier maanden naar Groot-Brittannië om, voor de dochteronderneming van RTD

(Foto: Grada Vermin)

aldaar, marktonderzoek te doen bij de vijftig grootste petrochemische bedrijven in Engeland, Schotland en Wales. Herman: "Het ging er in eerste instantie om de bedrijven te informeren over RTD-technieken die wellicht interessant zouden kunnen zijn. Daaraan gekoppeld zat een marktonderzoek, namelijk het in kaart brengen van technieken die wel of niet interessant zouden kunnen zijn voor de Britse markt."

Integratiemanager in Rotterdam

Na afronding van de 'top-50' in Groot-Brittannië mocht Herman zelf bepalen of hij bij de Britse dochteronderneming verder wilde, of in Rotterdam. Omdat zijn vriendin Miranda door haar studie geneeskunde nog gebonden is aan Nederland, sloeg de weegschaal door naar Rotterdam, waar hij wederom als marketingassistent aan de slag kon. Herman: "Dat

is nu ruim een jaar geleden en vanaf dat moment heb ik steeds meer verantwoordelijkheden gekregen. Hoewel ik formeel nog te boek sta als marketingassistent, opereer ik nu als integratiemanager. MTT, een joint venture tussen RTD en Stork FDO, heeft onlangs een bedrijf overgenomen en daar zit een heel traject aan vast dat erop gericht is een optimale samenwerking te creëren tussen dit 'nieuwe' bedrijf, DCI Meettechniek uit Kapelle, en de RTD. Ik ben in dit traject het aanspreekpunt, zowel voor de directie van de RTD als DCI Meettechniek. Om het wat concreter te maken: Ik stel de directeur van DCI bijvoorbeeld voor in alle RTD-vestigingen in Nederland, elf in totaal, en ook in een aantal dochterondernemingen in het buitenland. Tijdens die bezoeken, die ik voorbereid, gaat het er niet alleen om het nieuwe 'gezicht' voor te stellen maar ook om uit te leggen welke extra mogelijkheden dit bedrijf kan bieden op het gebied van niet-destructief onderzoek. Dat betekent dus overleg plegen, vergaderen, telefoneren, e-mailen, faxen - en dat in het Nederlands, Duits, Engels, Spaans... O ja, en dan nog presentaties voorbereiden achter de computer, reizen en rapporteren. Je moet van alle markten thuis zijn."

Ambities

Hoewel Herman het enorm naar z'n zin heeft in z'n huidige functie ambiëert hij op termijn wel wat meer. Liefst een leidinggevende functie of anders een marketingfunctie in het buitenland. Herman: "Op dit moment leer ik nog elke dag iets nieuws. Daarbij komt dat ik enorm veel vrijheid heb in deze baan omdat ik meestal geheel zelfstandig werk, in opdracht van een afdeling. Ik zit dus prima waar ik zit. Maar op termijn... marketingmanager misschien of een goeie baan in het buitenland. Met dochterondernemingen en partners in het buitenland moet het mogelijk zijn mijn ambities te verwezenlijken binnen RTD. Ik spreek goed Spaans, dus wie weet wordt het Zuid-Amerika... Als Miranda haar studie in oktober 1999 heeft afgerond, ligt de wereld voor ons open." (Grada Vermin)